

8. mars 2023

Mýrdalshreppur

Austurvegi 17
870 Vík

Berist til byggingarfulltrúa, bygg@vik.is

Efni: Athugasemdir og ábendingar vegna tillögu um heildar endurskoðun aðalskipulags Mýrdalshrepps 2021-2033, sem var auglýst á vef Mýrdalshrepps 23. janúar 2023

Stjórn félags landnema á Fellsmörk, hagsmunafélag fólks sem stundar skógrækt á Fellsmerkursvæðinu milli Klifanda og Lambár á jörðunum Felli og Keldudal, hefur farið yfir tillögur að heildar endurskoðun aðalskipulags Mýrdalshrepps 2021-2033.

Almennt fagnar Félag Landnema á Fellsmörk því að skipulagsmál séu í föstum góðum farvegi hjá sveitarfélaginu. Fellsmerkurverkefnið er í eðli sínu skógræktar verkefni og unnið með Skógræktarfélagi Reykjavíkur og á sem slíkt að nýtast til hagsbóta fyrir almenning sem útvistarsvæði, þó þeir sem þar stunda ræktun hafi heimild til að koma sér upp frístundahúsum og aðstöðu í tengslum við skógræktina. Mikilvægt er til að mynda að hugað sé að vegum inn á svæðið og sorphirðu. Hvetjum við til samráðs milli sveitarfélagsins og þeirra aðila sem standa að Fellsmerkurverkefninu.

Eftir að hafa farið yfir tillögurnar að aðalskipulaginu og rætt á fundi meðal landnema á Fellsmörk, gerir stjórn félagsins nokkrar athugasemdir.

1. Flokkun landbúnaðarlands í Fellsmörk

Í landi Fellsmerkur koma fram á aðalskipulagsupprætti fjórir skipulagsflokkar:

- Óbyggð svæði (Ób)
- Frístundabyggð (F)
- Skógræktar- og landgræðslusvæði (SL)
- Landbúnaðarsvæði (L)

Skipulagsflokkurinn “Landbúnaðarsvæði” er síðan nánar greindur í fjóra flokka

- L1 (Mjög gott landbúnaðarland)
- L2 (Gott landbúnaðarland)
- L3 (Sæmilegt ræktunarland)
- L4 (Lélegt landbúnaðarland)

Í texta greinargerðar um flokkun landbúnaðarlands (bls. 58) segir; “Við flokkun landbúnaðarlands í Mýrdalshreppi er stuðst er við eftirfarandi skilgreiningar á góðu landbúnaðarlandi; - Landhalli minni en 17%. - Landbúnaðarland / akuryrkjuland sem nær 1 ha. - Plógtækt (dýpt jarðvegs 20-25 cm). - Mikill lífrænn jarðvegur.“. Einnig kemur fram að við flokkun á landbúnaðarlandi eru eftirfarandi viðmið notuð:

L1 - Mjög gott ræktunarland. • Góður móajarðvegur og steinefnaríkar mýrar. • Steinefnahluti jarðvegsins að jafnaði fínkornóttur (sendin mylsna) og ekki með grófri möl. • Jarðvegsþykkt (dýpt niður á klöpp) a.m.k. 75 cm. • Land vel þurrt eða auðvelt að þurrka það. • Ekki miklar mishæðir í landinu. • Halli innan við 4% (2,29°). • Hæð yfir sjó að jafnaði undir 100 m.

L2 - Gott ræktunarland. • Mýrar með miklu af lífrænum efnum, lakari móar og góðir sandar og melar. • Steinefnahluti jarðvegsins að jafnaði fínkornóttur og ekki með mjög grófri möl. • Jarðvegsþykkt a.m.k. 50 cm. • Land vel þurrt eða auðvelt að þurrka það. • Ekki mjög miklar mishæðir í landinu. • Halli innan við 8% (4,57°). • Hæð yfir sjó að jafnaði undir 200 m. Djúpur grasmói sem færi í l. flokk ef halli og þurrkstig er í lagi.

L3 - Sæmilegt ræktunarland. • Lakari mýrar, móar, melar og sandar. • Steinefnahluti jarðvegsins ekki grófari en svo að hægt sé að vinna hann án vandræða. • Jarðvegsþykkt a.m.k. 25 cm. • Þurrkunarskilyrði sæmileg. • Mishæðir ekki meiri en svo að þær hamli notkun landbúnaðartækja. • Halli innan við 12% (6,84°). • Hæð yfir sjó að jafnaði undir 300 m.

L4 - Lélegt ræktunarland. • Í þennan flokk fellur land neðan 300 m sem ekki uppfyllir skilyrði hinna flokkanna þriggja. Þetta land hentar ekki til akuryrku en getur hentað vel til beitara, skógræktar eða fyrir tún.

Á skýringarmynd um flokkun landbúnaðarlands bls. 60 er sett fram sú flokkun á landi Fellsmerkur að landbúnaðarland ofan 100 m.y.s. er nær allt sett í flokk L2, en í L3 eru sett svæði sem eru aðallega hamrabelti og klettur. Ekkert svæði er þar í flokki L4. Þarna eru eingöngu hæðarlínur láttnar ráða flokkun, en ekkert tillit tekið til halla, jarðvegs eða annars.

Land Fellsmerkur ofan 100 m.y.s. er oftast nær ýmist brattar skriður og hlíðar þar sem halli er meiri en 17% og jarðvegur grunnur, eða hálfgrónar, brattar og skornar hæðir. Þar er því ekkert um gott ræktunarland. Samkvæmt lýsingu á flokkun landbúnaðarlands í greinargerð bls. 58 ætti þannig land að flokkast sem L4, og samkvæmt töflu 10 á bls. 59 um flokkun landbúnaðarlands myndi það falla í flokka L3 eða L4. Vegna hagsmuna Fellsmerkur er mikilvægt að þetta land sé flokkað á þann hátt að þar sé gert ráð fyrir skógrækt, sem er einkum land í flokkum L3 og L4.

Hér með er farið fram á að flokkun landbúnaðarlands verði leiðrétt á skýringarmynd 19 (bls. 60) a.m.k. á svæði Fellsmerkur, þ.e. jörðunum Felli og Keldudal, þannig að ofan 100 m.y.s. á þeim jörðum taki við flokkur L3 eða L4, enda gefur landgerð, jarðvegur og halli þar ekki ástæðu til annars, samkvæmt skýringum á flokkum L1-L4 í greinargerð aðalskipulagsins.

Þessi athugasemd á í raun við mun víðar í sveitarfélaginu en vegna hagsmuna Fellsmerkur er farið sérstaklega fram á leiðréttingu vegna jarðanna Fell og Keldudalur.

Einnig má nefna að mikið af landi Fellsmerkur undir 100 m.y.s. sem á skýringarmynd 19 er í flokki L1 (mjög gott landbúnaðarland), er í raun mjög grýttur áframburður á aurum Klifanda og Hafursár, og getur því varla flokkast sem annað en L4.

Auk þess má benda á það ósamræmi að í kortaskýringum á aðalskipulagsuppdraetti er skipulagsflokkurinn “Óbyggð svæði” sagður land yfir 200 m.y.s., en í greinargerð og á uppdraettinum sjálfum er flokkurinn “Óbyggð svæði” land ofan 300 m.y.s.

2. Efnisámur

Gerð er athugasemd við staðsetningu efnisnámu E8 sem er rétt fyrir neðan brú á Holtsá. Efnistaka úr árfarvegi eykur rof mátt árinna þar fyrir ofan með því að lækka rofflöt árinna og setur brúna á Holtsá í hættu. Það hefur verið efnistaka þarna undanfarin ár og nokkrum sinnum hefur vegurinn lokast þar sem grafið hefur úr veginum við brúna. Gera má ráð fyrir að efnistakan fyrir neðan brúna eigi þar talsverðan hlut að máli. Staðan á brúnni núna er þannig að talsvert hefur grafið frá undirstöðum brúarinnar og áframahaldandi efnistaka þar myndi setja þessa brú í enn frekari hættu, sjá meðfylgjandi ljósmyndir. Ekki er vitað til þess að þetta vandamál hafi verið til staðar áður en þessi efnistaka hófst.

Farið er fram á að efnistöku verði hætt neðan brúarinnar og aðalskipulag uppfært miðað við það.

Sama á við um efnisnámu E5 sem er fyrir neðan brú á Klifanda. Þar hefur efnistaka ekki verið undanfarin ár en með því að setja efnisnámu þar, má gera ráð fyrir að sú brú geti einnig verið í hættu.

Skemmdir á brúnni á Holtsá í nóvember 2018.

Brúin á Holtsá í febrúar 2023, efní grafið frá endum brúarinnar.

3. Skilgreind skógræktarsvæði: skógrækt og landgræðsla (SL)

Á skipulagsuppdrætti til kynningar eru sett fram skilgreind skógræktarsvæði á nokkrum stöðum á svæði Fellsmörk. Þeir skógræktarreitir gefa ekki rétta mynd af þeirri skógrækt sem er komin á Fellsmörk og eru að hluta til óheppilegir fyrir skógrækt. Hér er bent á eftirfarandi atriði:

- Svæði SL5 austan í Fellsfjalli er í miklum bratta og nær að hluta upp í kletta. Engin skógrækt hefur verið þar og ólíklegt er að þar sé hægt að rækta skóg vegna þess bratta sem er á því svæði.
- Á svæði Fellsmörk hefur á nokkrum svæðum verið stunduð skógrækt, sem er ekki merkt inn á skipulagsuppdráttinn, hvorki sem skilgreind skógrækt né á svæði skilgreindrar frístundabyggðar. Það eru einkum eftirfarandi svæði:
  - Svæði suðaustan við frístundabyggð F4 og sunnan við SL5.
  - Svæði fyrir norðan frístundabyggð F6 og nær að efnisnámu E6.
  - Svæði í kringum norðausturhluta frístundabyggðar F7.

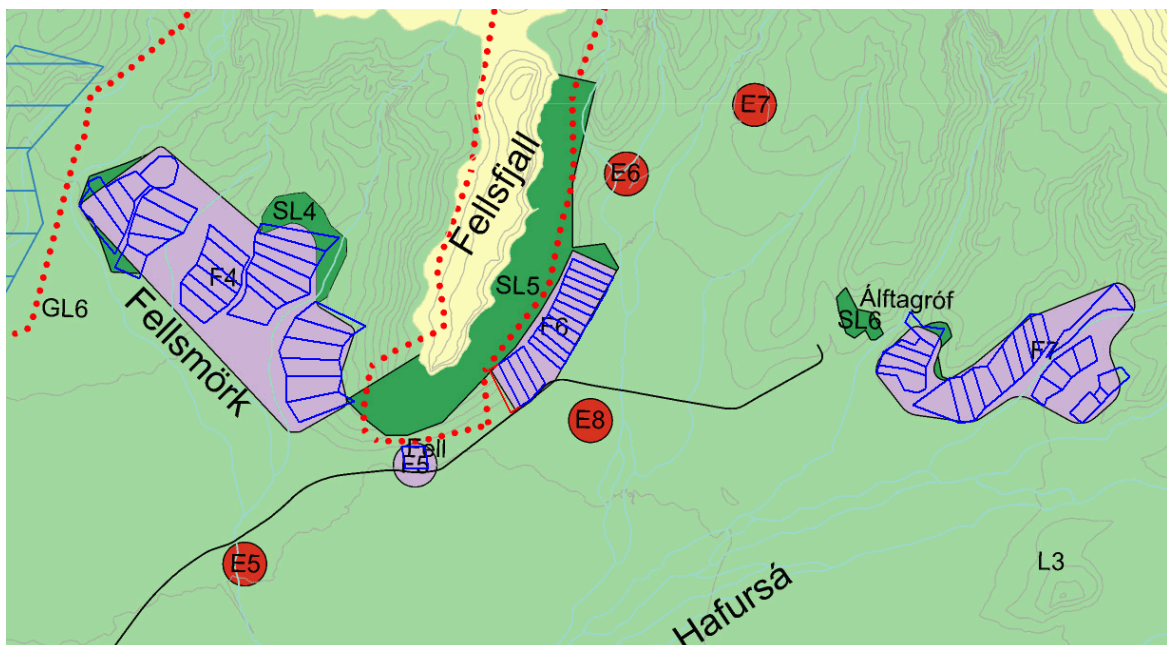
Almennt ætti skógrækt á Fellsmörkursvæðinu ekki að vera bundin við lítil afmörkuð svæði heldur geta myndað stærri heild á komandi árum.

4. Skilgreining frístundabyggðar á Fellsmörk

Frístundabyggð á Fellsmörk sem er skilgreind á skipulagsuppdrætti til kynningar og lýst í greinargerð er ekki að öllu leyti rétt.

- Skrá yfir fjölda húsa á Fellsmörk í greinargerð með aðalskipulagi er ekki rétt. Einhver hús hafa e.t.v. ekki verið skráð sem frístundahús en fjöldi húsa sem ættu að teljast frístundahús er 10 hús á svæði F4 og 7 hús á svæði F7.
- Á nokkrum stöðum liggur hluti skilgreindra landa landnema á Fellsmörk fyrir utan merkta frístundabyggð, sjá meðfylgjandi kort. Það er á eftirtöldum stöðum:
  - Neðst, austast og nyrst í frístundabyggð F4.
  - Nyrst, vestast og austast í frístundabyggð F7.

Farið er fram á að skipulagsuppdrætti verði breytt miðað við ofangreint.

Skilgreindar lóðir landnema á Fellsmörk merktar inn á uppdrátt aðalskipulags.
Hér sést að lóðir ná út fyrir skilgreinda frístundabyggð á nokkrum stöðum.

5. Örnefni

Athugasemd er gerð við eitt örnefni. Á skipulagsuppdrætti til kynningar er áin austan Fellsmerkur nefnd Kambá en rétt nafn er Lambá.

Með vinsemd og virðingu,

Einar Ragnar Sigurðsson
Formaður Félags landnema á Fellsmörk
www.fellsmork.is